

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z wniosku M. P.
przy uczestnictwie J. S.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 31 maja 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. ustala, że wnioskodawca i uczestniczka postępowania ponoszą koszty postępowania kasacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 12 lipca 2018 roku Sąd Rejonowy w K.:

1. ustalił, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków M. P. i J. S. wchodzi:
 1. przedsiębiorstwo M. przy ul. K. w K. o wartości 89.075,10 zł;
 2. wierzytelność z tytułu nakładów poczynionych na nieruchomość położoną w K. oznaczoną jako działka nr (...) o powierzchni 0,0504 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w K. prowadzona jest księga wieczysta nr (...)

stanowiącą majątek osobisty J. S., w postaci budynku mieszkalnego i infrastruktury gruntu w kwocie 325.435 zł;

3. w drodze podziału majątku wspólnego byłych małżonków postanowił przyznać:

1. M. P. przedsiębiorstwo M. przy ul. K. w K. na wyłączną własność;
2. J. S. wierzytelność z tytułu nakładów w kwocie 325.435 zł na nieruchomość położoną w K. oznaczoną jako działka nr [...]901 o powierzchni 0,0504 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w K. prowadzona jest księga wieczysta nr (...);

3. zasądził od:

1. M. P. na rzecz J. S. kwotę 44.537,55 zł tytułem spłaty płatną w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności do dnia zapłaty;
2. J. S. na rzecz M. P. kwotę 162.717,50 zł tytułem zwrotu wartości połowy nakładów na majątek osobisty uczestniczki płatną w dwóch ratach w kwotach po 81.358,75 zł każda, pierwsza rata w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, a druga rata w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, każda wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności do dnia zapłaty;
3. oddalił wniosek w pozostałym zakresie.

Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z 31 maja 2019 roku zmienił zaskarżone postanowienie:

1. w punkcie I litera b w ten sposób, że kwotę 325.435 zł - zastąpił kwotą 410.000 zł;
2. w punkcie II litera b w ten sposób, że kwotę 325.435 zł - zastąpił kwotą 410.000 zł;
3. w punkcie III - w zakresie dotyczącym zasądzenia od J. S. na rzecz M. P. tytułem zwrotu połowy wartości nakładów na majątek osobisty uczestniczki w

całości oraz w punkcie IV i zasądził od J. S. na rzecz M. P. kwotę 205.000 złotych tytułem zwrotu połowy wartości nakładów na majątek osobisty uczestniczki, płatną w dwóch ratach, pierwsza w kwocie 100.000 złotych, płatna w terminie do dnia 30 listopada 2019 roku, druga w kwocie 105.000 złotych, płatna w terminie do dnia 30 maja 2020 roku, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności do dnia zapłaty,

4. oddalił apelację M. P. w pozostałej części, a apelację J. S. w całości.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczyni jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W ocenie wnioskodawczyni skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ doszło do niedostrzeżenia doniosłości należytej deszyfracji oświadczeń woli darczyńcy, tak istotnej w kwestii włączenia przedmiotów nabytych w drodze darowizny do majątku wspólnego małżonków. Sąd dokonując wykładni oświadczeń woli J. S. z zastosowaniem art. 65 § 1 i 2 k.c. niedostatecznie przyjrzał się rzeczywistym jej intencjom, a skupił się w przeważającej mierze na analizowaniu historycznych aspektów funkcjonowania rozwiązanego małżeństwa S..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy

dokonyuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy. Podkreślenia wymaga, że zarzut oparty na naruszeniu art. 65 k.c., zarówno w zakresie § 1, jak i § 2, a więc związany z problematyką wykładni oświadczeń woli, z natury swej wyklucza oczywistość oceny, gdyż wręcz przeciwnie, wymaga na ogół skomplikowanych zabiegów interpretacyjnych.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązyany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw